

Maanden lang was ik een zwijgende leerling, kon de lessen in de mathesis, natuurkunde en scheikunde slechts met moeite volgen, was zelfs de risee van mijne medeleerlingen en wekte ten slotte nog hun nijd en afgunst op, toen ik bij de repetities de beste cijfers haalde: Fransch praten kon ik nog niet, maar schijftelijk (sic) ging het wel.' De jaren op deze Franstalige school hebben de flamin-gant in De Vreese doen opstaan. 'Mijn Vlaamsche aard kwam tegen dat alles in verzet, ja in opstand; er groeide in mij een stille toorn omdat ik zooveel harder moest werken dan anderen om hetzelfde resultaat te bereiken. Ik werd vroeg zeer Vlaamschgezind³).'

Onder invloed van zijn leraar Nederlands, Jan Micheels, hield hij zich tegen de verdrukking in bezig met Nederlandse taal- en letterkunde. Hoewel hij aanvankelijk ingenieur wilde worden, koos hij toch voor de studie van de Nederlandse taal, omdat hij meende dat hij zijn capaciteiten op die wijze het beste aan de belangen van zijn volk dienstbaar kon maken. Hij groeide uit tot een briljant student, een harde werker en een krachtig strijder voor het Vlaams en de Vlaamse Zaak. In 1891 voltooide De Vreese zijn wetenschappelijke opleiding aan de Gentse Universiteit door met grote onderscheiding te promoveren tot doctor in de Germaanse filologie.

In hetzelfde jaar trad hij in het huwelijk. Het jonge echtpaar vestigde zich te Leiden waar De Vreese inmiddels aangesteld was als redacteur van het Woordenboek der Nederlandsche Taal van Matthias de Vries. Daarmee was De Vreese de eerste in een lange rij van WNT-redacteuren van Vlaamse afkomst. Eind 1895 keerde het gezin echter terug naar Gent omdat De Vreese tot hoogleraar aan de Universiteit aldaar was benoemd.

Terug in zijn geboortestad ontpopte De Vreese zich als een voortreffelijk docent die met een aanstekelijk enthousiasme zijn studenten keer op keer wist te boeien met zijn meeslepende colleges. Tegelijkertijd - zo blijkt uit de chronologische lijst van zijn publikaties - is deze Gentse periode ook in wetenschappelijk opzicht buitengewoon vruchtbaar geweest.

In 1896 werd De Vreese lid van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde te Gent. Door zijn geweldige inzet heeft hij de werkzaamheden van de Vlaamse Academie op een zeer hoog peil gebracht en was hij bijna twintig jaar de motor van de Academie en de spil waaromheen alles draaide. De Vreese was immers ook een praktisch mens en een prima organisator. Die eigenschappen kwamen hem goed van pas toen hij in 1911 tevens werd